Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (femte avdelningen)

den 24 februari 2022 *

”Begäran om förhandsavgörande – Gemensam utrikes- och säkerhetspolitik (Gusp) – Europeiska unionens rättsstatsuppdrag i Kosovo (Eulex Kosovo) – Gemensam åtgärd 2008/124/Gusp – Artikel 8.3 och 8.5, artikel 9.3 och artikel 10.3 – Eulex Kosovos ställning av personalens arbetsgivare – Artikel 16.5 – Subrogationsverkan”

I mål C-283/20,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Tribunal du travail francophone de Bruxelles (Franskspråkiga arbetsdomstolen i Bryssel) (Belgien) genom beslut av den 1 oktober 2019, som inkom till domstolen den 25 juni 2020, i målet

CO m.fl.

mot

MJ,

Europeiska kommissionen,

Europeiska utrikestjänsten,

Europeiska unionens råd,

Eulex Kosovo,

meddelar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden E. Regan (referent) samt domstolens ordförande K. Lenaerts, tillika tillförordnad domare på femte avdelningen, samt domarna C. Lycourgos, I. Jarukaitis och M. Ilešič,

generaladvokat: E. Tanchev,

justitiesekreterare: handläggaren M. Krausenböck,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 16 juni 2021,

* Rättegångsspråk: franska.

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

– CO m.fl., genom N. de Montigny, avocate,

– Europeiska kommissionen, genom B. Mongin, G. Gattinara och Y. Marinova, samtliga i egenskap av ombud

– Europeiska utrikestjänsten, genom S. Marquardt, R. Spac och E. Orgován, samtliga i egenskap av ombud,

– Europeiska unionens råd, inledningsvis genom P. Mahnič och A. Vitro, därefter av A. Vitro och K. Kouri, samtliga i egenskap av ombud,

– Eulex Kosovo, genom E. Raoult och M. Vicente Hernandez, avocates,

– Spaniens regering, inledningsvis av S. Jiménez García, därefter av M.J. Ruiz Sánchez, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 30 september 2021 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 8.3 och 8.5, artikel 9.3 samt artikel 10.3 i rådets gemensamma åtgärd 2008/124/Gusp av den 4 februari 2008 om Europeiska unionens rättsstatsuppdrag i Kosovo, EULEX KOSOVO (EUT L 42, 2008, s. 92).

2 Begäran har framställts i ett mål mellan, å ena sidan, CO m.fl., sammanlagt 45 personer som ingår eller har ingått i den internationella civila personalen vid det rättsstatsuppdrag i Kosovo, Eulex Kosovo, som avses i artikel 1 i gemensam åtgärd 2008/124 (nedan kallat Eulex Kosovo) och, å andra sidan, MJ (i egenskap av uppdragschef för Eulex Kosovo), Europeiska kommissionen, Europeiska utrikestjänsten och Europeiska unionens råd angående ändringar i C.O. m.fl:s anställningsvillkor och, beträffande vissa av dem, icke-förnyelse av deras anställningsavtal.

Tillämpliga bestämmelser

Gemensam åtgärd 2008/124

3 Artikel 1 i gemensam åtgärd 2008/124 har rubriken ”Uppdrag”. I punkt 1 i den artikeln föreskrivs följande:

”EU inrättar härmed Europeiska unionens rättsstatsuppdrag i Kosovo, EULEX KOSOVO (nedan kallat EULEX KOSOVO).”

4 I artikel 2 i den gemensamma åtgärden, med rubriken ”Uppdragsbeskrivning”, föreskrivs följande:

”EULEX KOSOVO ska bistå Kosovos institutioner, domstolar och brottsbekämpande organ i deras framsteg på väg mot hållbarhet och ansvarighet samt med att ytterligare utveckla och stärka ett

oberoende multietniskt rättssystem och multietniska polis- och tullmyndigheter, samtidigt som det säkerställs att dessa institutioner går fria från politisk inblandning och ansluter sig till internationellt erkända normer och europeiska bästa metoder.

EULEX KOSOVO ska i fullt samarbete med Europeiska kommissionens biståndsprogram genomföra sitt mandat genom övervakning, mentorskap och rådgivning samtidigt som vissa verkställande befogenheter bibehålls.”

5 I artikel 8 i den gemensamma åtgärden, med rubriken ”Uppdragschef”, föreskrivs följande:

”1. Uppdragschefen ska ansvara för och utöva ledning och kontroll över EULEX KOSOVO i insatsområdet.

…

3. Uppdragschefen ska ge instruktioner till all personal inom EULEX KOSOVO, i detta fall även stödenheten i Bryssel, för ett effektivt genomförande av EULEX KOSOVO i insatsområdet, och ansvara för samordningen och den dagliga ledningen i enlighet med instruktioner från den civila operationschefen.

…

5. Uppdragschefen ska ansvara för genomförandet av Eulex Kosovos budget. I detta syfte ska uppdragschefen teckna ett avtal med kommissionen.

…

7. Uppdragschefen ska företräda EULEX KOSOVO i insatsområdet och ska se till att EULEX KOSOVOs närvaro synliggörs på lämpligt sätt.

…”

6 I artikel 9 i den gemensamma åtgärden, som har rubriken ”Personal”, föreskrivs följande:

”1. Personalen vid EULEX KOSOVO ska, när det gäller dess antal och kompetens, vara förenlig med den uppdragsbeskrivning som anges i artikel 2, med de uppgifter som anges i artikel 3 och med EULEX KOSOVOs struktur enligt artikel 6.

2. EULEX KOSOVO ska huvudsakligen bestå av personal utstationerad från EU-medlemsstater eller EU-institutioner. Varje medlemsstat eller EU-institution ska stå för kostnaderna för all personal som den utstationerar, inklusive kostnader för resor till och från platsen för utplaceringen, löner, sjukförsäkring och andra traktamenten än dagtraktamenten samt tillämplig ersättning för påfrestande arbete och risker.

3. Eulex Kosovo får även vid behov rekrytera internationell personal och lokal personal på kontraktsbasis.

…”

7 Artikel 10 i gemensam åtgärd 2008/124 har rubriken ”Status för EULEX KOSOVOs personal”. I punkt 3 i den artikeln föreskrivs följande:

”Anställningsvillkor samt rättigheter och skyldigheter för internationell och lokalanställd civil personal ska fastställas i avtal mellan uppdragschefen och personalen.”

Gemensam åtgärd 2008/124, i dess lydelse enligt beslut 2014/349/Gusp

8 Gemensam åtgärd 2008/124 har ändrats, bland annat genom rådets beslut 2014/349/Gusp av den 12 juni 2014 (EUT L 174, 2014, s. 42) (nedan kallad gemensam åtgärd 2008/124, i ändrad lydelse). Genom beslut 2014/349 förlängdes den gemensamma åtgärden till och med den 14 juni 2016.

9 I skäl 6 i beslut 2014/349 anges följande:

”(6) Eulex Kosovo kommer att genomföras i en situation som kan förvärras och göra det svårare att nå målen för unionens yttre åtgärder enligt artikel 21 i [EU-]fördraget.”

10 Artikel 15a i gemensam åtgärd 2008/124, i ändrad lydelse, har följande lydelse:

”EULEX KOSOVO ska ha kapacitet att upphandla varor och tjänster, ingå avtal och administrativa samarbeten, rekrytera personal, inneha bankkonton, förvärva och förfoga över tillgångar och betala sina skulder samt föra talan inför domstolar och andra myndigheter, i den utsträckning som krävs för att genomföra denna gemensamma åtgärd.”

11 I artikel 16.5 i gemensam åtgärd 2008/124, i ändrad lydelse, föreskrivs följande:

”EULEX KOSOVO ska ansvara för alla anspråk och skyldigheter som härrör från genomförandet av uppdraget från och med den 15 juni 2014, med undantag för alla anspråk avseende allvarliga fel begångna av uppdragschefen, vilka uppdragschefen själv ska ansvara för.”

12 I artikel 20 i gemensam åtgärd 2008/124, i ändrad lydelse, föreskrivs följande:

”Denna gemensamma åtgärd träder i kraft samma dag som den antas.

Den upphör att gälla den 14 juni 2016. …”

13 Enligt artikel 2 i beslut 2014/349 trädde detta beslut i kraft samma dag som det antogs, det vill säga den 12 juni 2014.

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

14 Det framgår av beslutet om hänskjutande att kärandena i det nationella målet har tjänstgjort eller tjänstgör vid Eulex Kosovo i egenskap av anställda i den civila internationella personalen med tidsbegränsade anställningsavtal, vilka förnyats vid ett flertal tillfällen. Anställningsavtalen innehåller en klausul enligt vilken domstolarna i Bryssel (Belgien) är behöriga. För vissa av anställningsavtalen har denna klausul senare ersatts med en klausul som från och med oktober 2014 ger behörighet åt Europeiska unionens domstol.

15 MJ innehade tjänsten som uppdragschef under perioden 1 februari 2013–14 oktober 2014. Villkoren för MJ:s anställning preciserades bland annat i de avtal som han ingick med Europeiska kommissionen den 1 februari respektive den 7 juni 2013.

16 Under våren 2012 skedde en omklassificering av de befintliga tjänsterna inom Eulex Kosovo. Enligt kärandena i det nationella målet medförde denna omklassificering en ändring av arbetsbeskrivningen för deras tjänster och en betydande sänkning av deras lön. Omklassificeringen åtföljdes av tre ”omgångar” av beslut att inte förnya anställningsavtal på våren och under sommaren 2013, på hösten 2014 och på hösten 2016.

17 Genom ansökan som inkom den 6 augusti 2013 väckte vissa av kärandena i det nationella målet talan vid Europeiska unionens tribunal med stöd av artikel 263 FEUF mot kommissionen, utrikestjänsten och Eulex Kosovo. De yrkade att de beslut som fattats av MJ, i egenskap av uppdragschef, att inte förnya dessa personers anställningsavtal efter ett visst datum skulle ogiltigförklaras.

18 Genom beslut av den 30 september 2014, Bitiqi m.fl./kommissionen m.fl. (T-410/13, ej publicerat, EU:T:2014:871), avvisade tribunalen talan på grund av bristande behörighet. Tribunalen fann att det rättsförhållande som talan avsåg rörde avtalsrättsliga spörsmål och omfattades således av den klausul i anställningsavtalen som gav domstolarna i Bryssel behörighet att avgöra tvister som följer av eller som avser anställningsavtalen.

19 Genom stämningsansökningar som inkom den 11 juli, den 14 juli respektive den 21 oktober 2014 väckte kärandena talan vid den hänskjutande domstolen, Tribunal du travail francophone de Bruxelles (Frankspråkiga arbetsdomstolen i Bryssel, Belgien) De ifrågasatte omklassificeringen av deras tjänster och/eller besluten att inte förnya deras anställningsavtal samt de tjänsteföreskrifter som tillämpades på dem, i synnerhet avseende social trygghet, samt yrkade skadestånd.

20 Inledningsvis väcktes talan mot MJ i egenskap av uppdragschef, rådet, kommissionen och utrikestjänsten. Svarandena i det nationella målet gjorde emellertid gällande att enligt gemensam åtgärd 2008/124, i ändrad lydelse, är det endast Eulex Kosovo som ska svara för de anspråk och skyldigheter som är förenade med genomförandet av dess uppdrag, såväl med avseende på framtid som på dåtid, i enlighet med artikel 16.5 i den gemensamma åtgärden, i ändrad lydelse.

21 Som en reaktion på detta yrkade kärandena i det nationella målet att Eulex Kosovo skulle föreläggas att intervenera i det nationella målet. Prövningen av yrkandena om att Eulex Kosovo skulle föreläggas att intervenera avskildes emellertid av den hänskjutande domstolen från frågorna om upptagande till sakprövning och de rättegångsfrågor som föranleddes av kärandenas huvudyrkanden gentemot svarandena i det nationella målet.

22 I mellandom av den 1 juni 2018 konstaterade den hänskjutande domstolen att MJ inte kunde hållas ansvarig för perioden efter den 12 juni 2014, eftersom beslut 2014/349 hade antagits det datumet och att MJ från och med detta datum inte längre kunde anses handla i eget namn, utan endast i egenskap av ”företrädare” för Eulex Kosovo. Den hänskjutande domstolen konstaterade även att rådet, kommissionen och utrikestjänsten inte heller kunde hållas ansvariga för denna period, eftersom Eulex Kosovo vid detta datum blivit en juridisk person och att de aktuella rättshandlingarna hade vidtagits i Eulex Kosovos namn. Beträffande perioden före den

12 juni 2014 förordnade emellertid den hänskjutande domstolen att handläggningen skulle återupptas för att ge parterna möjlighet att yttra sig över frågan huruvida det föreligger en fullmakt som MJ och hans företrädare hade getts under denna period i egenskap av uppdragschef.

23 Efter att ha tagit del av parternas yttranden har den hänskjutande domstolen förklarat att den alltjämt hyser tvivel beträffande frågan huruvida MJ handlat i eget namn eller för en eller flera institutioners räkning.

24 Mot denna bakgrund beslutade Tribunal du travail francophone de Bruxelles (Franskspråkiga arbetsdomstolen) att vilandeförklara målet och ställa följande fråga till EU-domstolen:

”Ska artiklarna 8.3 och 10.3 i … [gemensam åtgärd 2008/124], i förekommande fall jämförda med alla andra bestämmelser som eventuellt kan vara relevanta, tolkas så, att de ger uppdragschefen, i eget namn och för egen räkning, ställningen som arbetsgivare åt den internationella civila personal som arbetade åt … Eulex Kosovo under perioden före den 12 juni 2014 eller, med beaktande särskilt av artiklarna 8.5 och 9.3 i [gemensam åtgärd 2008/124], att de ger [unionen] och/eller en unionsinstitution, såsom … kommissionen, … utrikestjänsten, [rådet] eller någon annan eventuell institution, ställningen som arbetsgivare, för vars räkning uppdragschefen ska ha handlat fram till och med nämnda datum med stöd av en fullmakt, delegering av befogenheter eller någon annan form av ställföreträdarskap, som i förekommande fall ska fastställas?”

Prövning av tolkningsfrågan

Huruvida tolkningsfrågan kan tas upp till prövning

25 Kommissionen har gjort gällande att förevarande begäran om förhandsavgörande inte kan tas upp till prövning, eftersom den saknar betydelse för avgörandet av det nationella målet.

26 Kommissionen har för det första hävdat att begäran om förhandsavgörande avser unionsbestämmelser som inte längre var i kraft när talan väcktes vid den hänskjutande domstolen. Artikel 16.5 i gemensam åtgärd 2008/124, i ändrad lydelse, trädde i kraft den 12 juni 2014. Det framgår av den bestämmelsen att från och med den 15 juni 2014 har Eulex Kosovo, som har rättskapacitet, ansvar för samtliga anspråk och skyldigheter som härrör från genomförandet av uppdraget. Av detta skäl inledde kärandena i det nationella målet en parallell process vid samma nationella domstol, grundad på samma omständigheter, mot Eulex Kosovo.

27 Kommissionen har, med stöd av punkterna 34–51 i domen av den 5 juli 2018, Jenkinson/rådet m.fl. (C-43/17 P, EU:C:2018:531), ifrågasatt den distinktion som den hänskjutande domstolen gjort mellan perioden före den 12 juni 2014 och perioden efter det datumet.

28 Enligt fast rättspraxis ankommer det uteslutande på den nationella domstolen, vid vilken tvisten anhängiggjorts och som har ansvaret för det rättsliga avgörandet, att mot bakgrund av de särskilda omständigheterna i målet bedöma såväl om ett förhandsavgörande är nödvändigt för att döma i saken som relevansen av de frågor som ställs till EU-domstolen. EU-domstolen är följaktligen i princip skyldig att meddela ett förhandsavgörande när de frågor som ställts avser tolkningen av unionsrätten (dom av den 15 juli 2021, The Department for Communities in Northern Ireland, C-709/20, EU:C:2021:602, punkt 54 och där angiven rättspraxis).

29 Av detta följer att frågor om tolkningen av unionsrätten presumeras vara relevanta. En tolkningsfråga från en nationell domstol får bara avvisas då det är uppenbart att den begärda tolkningen av unionsrätten inte har något samband med de verkliga omständigheterna eller saken i det nationella målet eller då frågorna är hypotetiska eller EU-domstolen inte har tillgång till sådana uppgifter om de faktiska eller rättsliga omständigheterna som är nödvändiga för att kunna ge ett användbart svar på de frågor som ställts till den (dom av den 15 juli 2021, The Department for Communities in Northern Ireland, C-709/20, EU:C:2021:602, punkt 55 och där angiven rättspraxis).

30 I förevarande fall kan det konstateras att påståendet att de bestämmelser vars tolkning har begärts inte är tillämpliga i det nationella målet inte på ett uppenbart sätt framgår av de handlingar som domstolen har tillgång till. I synnerhet visar inte förekomsten av en separat rättegångshandling riktad mot Eulex Kosovo att den hänskjutande domstolens frågor om dessa bestämmelser inte är verkliga eller att tolkningen av dem inte har något samband med de verkliga omständigheterna eller saken i det nationella målet.

31 I punkterna 34–51 i domen av den 5 juli 2018, Jenkinson/rådet m.fl. (C-43/17 P, EU:C:2018:531), slog domstolen visserligen fast att tribunalens behörighet att pröva ett yrkande om att en anställd vid Eulex Kosovos sista anställningsavtal ska omvandlas till en tillsvidareanställning innebär att tribunalen måste ta i beaktande de tidigare avtal som ingåtts av den anställde, även om tribunalen inte var tidsmässigt behörig att pröva dessa avtal. Den lösningen innebär emellertid inte att den fråga som ställts av den hänskjutande domstolen blir hypotetisk. Denna fråga avser nämligen inte den hänskjutande domstolens tidsmässiga behörighet att avgöra det nationella målet, utan frågan vilken enhet som är ansvarig för genomförandet av Eulex Kosovos uppdrag och vilken enhet som således ska vara svarande i det nationella målet.

32 Mot bakgrund av det anförda konstaterar domstolen att den ställda frågan inte saknar betydelse för utgången i det nationella målet och att den således kan tas upp till prövning.

Prövning i sak

33 Inledningsvis erinrar EU-domstolen om att det framgår av fast rättspraxis att det enligt det förfarande för samarbete mellan nationella domstolar och EU-domstolen som införts genom artikel 267 FEUF ankommer på EU-domstolen att ge den nationella domstolen ett användbart svar, som gör det möjligt för den domstolen att avgöra det mål som den ska pröva. I detta syfte kan EU-domstolen behöva omformulera de frågor som hänskjutits. EU-domstolen kan dessutom behöva ta hänsyn till unionsbestämmelser som den nationella domstolen inte har hänvisat till i sin fråga (dom av den 5 december 2019, Centraal Justitieel Incassobureau (Erkännande och verkställande av bötesstraff), C-671/18, EU:C:2019:1054, punkt 26 och där angiven rättspraxis).

34 I förevarande fall framgår det av handlingarna i målet att den hänskjutande domstolen genom sin fråga söker få klarhet i vilken enhet som var ansvarig för genomförandet av Eulex Kosovo före den 12 juni 2014 och som därmed ska vara svarande i det nationella målet.

35 Den hänskjutande domstolen har formellt begärt att EU-domstolen ska tolka inte enbart artiklarna 8.3, 8.5, 9.3 och 10.3 i gemensam åtgärd 2008/124, utan även ”alla andra bestämmelser som eventuellt kan vara relevanta”, jämförda med ovannämnda bestämmelser. I artikel 16.5 i gemensam åtgärd 2008/124, i ändrad lydelse, föreskrivs att från och med den 15 juni 2014 ska

Eulex Kosovo ansvara för alla anspråk och skyldigheter som härrör från genomförandet av uppdraget, med undantag för alla anspråk avseende allvarliga fel begångna av uppdragschefen, vilka uppdragschefen själv ska ansvara för.

36 För att kunna ge ett användbart svar på den ställda frågan ska den hänskjutande domstolen följaktligen anses ha ställt sin fråga för att få klarhet i huruvida artikel 8.3 och 8.5, artikel 9.3 och artikel 10.3 i gemensam åtgärd 2008/124 och artikel 16.5 i gemensam åtgärd 2008/124, i ändrad lydelse, ska tolkas så, att, avseende perioden före den 12 juni 2014, ska uppdragschefen – handlande i eget namn och för egen räkning – anses vara arbetsgivare för Eulex Kosovos personal och/eller kommissionen, utrikestjänsten, rådet eller någon annan enhet.

37 Beträffande räckvidden av artikel 16.5 i gemensam åtgärd 2008/124, i ändrad lydelse, anser den hänskjutande domstolen att bestämmelsens tidsmässiga tillämpningsområde är oklart i förevarande fall, eftersom uttrycket ”från och med den 15 juni 2014” antingen skulle kunna förstås så, att det avser det datum då Eulex Kosovo blev ansvarigt för alla anspråk och skyldigheter som härrör från genomförandet av dess uppdrag, inbegripet anspråk och skyldigheter som följer av handlingar som vidtagits före detta datum, eller att Eulex Kosovo endast är ansvarigt för de rättsförhållanden som uppkommit efter detta datum.

38 Vid tolkningen av en unionsbestämmelse ska enligt domstolens fasta praxis inte bara lydelsen beaktas, utan också sammanhanget och de mål som eftersträvas med de föreskrifter som bestämmelsen ingår i (se, för ett liknande resonemang, dom av den 29 april 2021, X (Europeisk arresteringsorder – Ne bis in idem), C-665/20 PPU, EU:C:2021:339, punkt 69 och där angiven rättspraxis).

39 Enligt lydelsen i artikel 16.5 i gemensam åtgärd 2008/124, i ändrad lydelse, föreskrivs i den bestämmelsen att Eulex Kosovo ska ansvara för alla anspråk och skyldigheter som härrör från genomförandet av uppdraget från och med den 15 juni 2014, med undantag för alla anspråk avseende allvarliga fel begångna av uppdragschefen, vilka uppdragschefen själv ska ansvara för.

40 Denna bestämmelse syftar till att precisera vem som ansvarar för de anspråk och skyldigheter som härrör från genomförandet av Eulex Kosovos uppdrag. Detta innebär att bestämmelsen inte syftar till att fastställa vem som – från och med den 15 juni 2014 – ska anses vara upphovsman till uppdragets handlande, utan vem som är ansvarig från och med detta datum.

41 Uttrycket ”från och med den 15 juni 2014” ska följaktligen förstås så, att uttrycket inte avser att precisera det datum då eventuella handlingar, skyldigheter eller anspråk ska ha vidtagits eller uppstått för att falla under Eulex Kosovos ansvar, utan det datum då Eulex Kosovo påtar sig ansvaret för skador och skyldigheter som uppstått eller kommer att uppstå vid genomförandet av dess uppdrag. I den bemärkelsen övertar Eulex Kosovo från och med detta datum rättigheterna och skyldigheterna från den eller de personer som tidigare var ansvariga för uppdragets genomförande, med undantag för skyldigheter som följer av allvarliga fel begångna av uppdragschefen, vilka uppdragschefen själv ska ansvara för.

42 Denna tolkning bekräftas av både det sammanhang i vilket artikel 16.5 i gemensam åtgärd 2008/124, i ändrad lydelse, ingår och av de mål som eftersträvas med denna bestämmelse.

43 Beträffande det sammanhang som bestämmelsen ingår i konstaterar domstolen att som en följd av ikraftträdandet den 12 juni 2014 av artikel 15a i gemensam åtgärd 2008/124, i ändrad lydelse, gavs Eulex Kosovo kapacitet att upphandla varor och tjänster, ingå avtal och administrativa

samarbeten, rekrytera personal, inneha bankkonton, förvärva och förfoga över tillgångar och betala sina skulder samt föra talan inför domstolar och andra myndigheter, i den utsträckning som krävs för att genomföra denna gemensamma åtgärd.

44 Den rättskapacitet som Eulex Kosovo ges genom artikel 15a i gemensam åtgärd 2008/124, i ändrad lydelse, innefattar kapaciteten att vara part i rättsprocesser och det följer av detta att Eulex Kosovo före den 15 juni 2014 hade ett ansvar som är kopplat till genomförandet av dess uppdrag. Under dessa omständigheter kan artikel 16.5 i denna gemensamma åtgärd, i ändrad lydelse, inte tolkas så, att det ansvar som Eulex Kosovo ges i kraft nämnda åtgärd endast avser de handlingar, skyldigheter och anspråk som vidtagits eller uppkommit från och med den 15 juni 2014.

45 Beträffande de mål som eftersträvas med gemensam åtgärd 2008/124, i ändrad lydelse, framgår det av skäl 6 i beslut 2014/349 att beslutet antagits med anledning av en situation som kan förvärras och göra det svårare att nå målen för unionens yttre åtgärder enligt artikel 21 i EU-fördraget. Tolkningen i förevarande dom enligt vilken artikel 16.5 i gemensam åtgärd 2008/124, i ändrad lydelse, innebär att Eulex Kosovo övertar rättigheterna och skyldigheterna från den eller de personer som tidigare var ansvariga för uppdragets genomförande är förenlig syftet med beslut 2014/349, vilket är att förstärka Eulex Kosovos uppdrag.

46 Mot bakgrund av det ovan anförda ska artikel 16.5 i gemensam åtgärd 2008/124, i ändrad lydelse, tolkas så, att från och med den 15 juni 2014 överförs i princip ansvaret till Eulex Kosovo för alla anspråk och skyldigheter som redan uppstått eller som kommer att uppstå enligt genomförandet av Eulex Kosovos uppdrag och från och med det datumet övertar följaktligen Eulex Kosovo rättigheterna och skyldigheterna från den eller de personer som tidigare var ansvariga för genomförandet av uppdraget, inbegripet i pågående rättsprocesser.

47 Den hänskjutna frågan ska följaktligen besvaras enligt följande. Artikel 16.5 i gemensam åtgärd 2008/124, i ändrad lydelse, ska tolkas så, att enligt den bestämmelsen utses Eulex Kosovo – från och med den 15 juni 2014 – som ansvarigt och ska följaktligen vara svarande i samtliga processer rörande följderna av genomförandet av sitt uppdrag, med undantag för allvarliga fel som begåtts av uppdragschefen, oberoende av huruvida de omständigheter som ligger till grund för en sådan process inträffat före den 12 juni 2015, vilket är det datum då beslut 2014/349 trädde i kraft.

Rättegångskostnader

48 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (femte avdelningen) följande:

Artikel 16.5 i rådets gemensamma åtgärd 2008/124/Gusp av den 4 februari 2008 om Europeiska unionens rättsstatsuppdrag i Kosovo, EULEX KOSOVO, i dess lydelse enligt rådets beslut 2014/349/Gusp av den 12 juni 2014, ska tolkas så, att enligt den bestämmelsen utses det rättsstatsuppdrag i Kosovo som avses i artikel 1 i den gemensamma åtgärden (Eulex Kosovo) – från och med den 15 juni 2014 – som ansvarigt och ska följaktligen vara svarande i samtliga processer rörande följderna av genomförandet av dess uppdrag, med undantag för allvarliga fel som begåtts av uppdragschefen, oberoende av huruvida de omständigheter som

ligger till grund för en sådan process inträffat före den 12 juni 2015, vilket är det datum då beslut 2014/349 trädde i kraft.

Underskrifter